

Vänsterpress om Katalonien – januari 2018

Den 21 december 2017 hölls val till det regionala katalanska parlamentet. Detta val hade utlysts av Madrid, med baktanken att man på detta sätt skulle kunna driva tillbaka separatisterna. Separatisterna accepterade utmaningen. Såväl de som ville att Katalonien ska stanna kvar i Spanien ("unionisterna") som separatisterna hoppades att den egna sidan skulle gå stärkt ur valet. Men tyvärr så blev resultatet närmast status quo, dvs separatisterna behöll (marginellt försvagade) sin parlamentariska majoritet (med 47,5 % av rösterna), men de som är emot separation fick flest röster. Ett minus är att vänsterkrafterna minskade (särskilt vänsterpartiet CUP som halverades), medan de borgerliga högerpartierna, såväl bland separatisterna (*JxCAT*) som unionisterna (*Ciutadans*, *Cs*) stärktes. Till det positiva hör att spanska premiärministern Rajoys parti (PP, Folkpartiet) fick ordentligt på nöten – det är nu det minsta partiet i det katalanska parlamentet, men detta uppvägs av *Cs*' framgång. Politiskt står *Cs* i många avseenden till höger om PP, bl a så har *Cs* länge varit pådrivande för att tillämpa artikel 155, dvs upphäva det katalanska regionalstyret. I de artiklar som återges nedan betonar man nederlaget för PP och att separatisterna behöll sin parlamentariska majoritet, men blundar tyvärr i det stora hela för de negativa aspekterna av valresultatet.

Se även Martí Causa: [Katalonien: självständighetsrörelsen gör motstånd men utan att klargöra sin strategi](#) (23/12) som analyserar valresultatet (artikelförf. är katalan), samt följande artikel- och dokumentsamlingar: Martin Fahlgren: [Nationella frågan idag – Katalonien och Kurdistan](#) (kommenterar även valresultatet), [Intervju: Podemos under press](#), samt [Katalonien-dossier november 2017 - vänstern och Katalonien-krisen](#) (tar bl a upp det föregående valet, 2015).

Tidigare artikelsamlingar från vänsterpressen: [Vänsterpress om Katalonien – slutet av oktober 2017](#), [Vänsterpress om Katalonien – mitten av oktober 2017](#), [Vänsterpress om folkomröstningen i Katalonien – oktober 2017](#)

Martin Fahlgren 12/1 2018

Innehåll

Flamman	1
<i>"Ny majoritet för separatisterna i Katalonien</i>	<i>1</i>
Offensiv	2
<i>Katalonien: Massivt nederlag för PP</i>	<i>2</i>
Revolution	4
<i>Valet i Katalonien: Rajoys strategi har lidit nederlag</i>	<i>4</i>

Flamman

”Ny majoritet för separatisterna i Katalonien

Pontus Olsson

Flamman 2/1 2018

Efter månader av politiskt kaos gick rekordmånga katalaner till valurnorna den 21 december. I enlighet med opinionsundersökningarna behöll separatisterna sin parlamentariska majoritet medan Spanienvänliga Ciudadans blev störst på bekostnad av regeringspartiet Partido Popular. Läget är således oförändrat och ovissheten kring regionalstyret stor.

De tiotusentals extrainsatta spanska poliserna hade en lugn kväll när katalanerna gick till val tre dagar före julafton. Resultatet? Rekordhögt valdeltagande och status quo. Separatisterna behåller med 47,5 procent av rösterna sin parlamentariska majoritet. I självständighetsalliansen blev borgerliga JUNTSxCAT, lett av avsatte presidenten Carles Puigdemont från sin politiska exil i Belgien, största parti. Bara några tiondelar efter kom det separatistiska vänsterpartiet ERC, vars ledare Oriol Junqueras sitter fängslad i Madrid sedan i november. Det minsta separatistpartiet är antikapitalisterna i CUP. Ett parti som Úrsula Codina, anställd inom handelsbranschen i Barcelona, sympatiserar med även om hennes röst denna gång gick åt ett annat håll.

– Jag brukar rösta på CUP eftersom jag är vänster och tror på katalansk självständighet. Men med tanke på alla frihetsberövade politiker ville jag stödja Oriol Junqueras och röstade därför på ERC, förklarar Úrsula för Flamman.

På den Spanienvänliga sidan gick högerrörelsen Ciudadans starkt framåt och blev valets största parti. Rörelsens kandidat Inés Arrimadas har efter valframgången framhållit sig själv som möjlig president och sa triumferande i sitt tal under valnatten:

”I dag står det klart att självständighetsprocessen inte representerar framtiden. Majoriteten av katalanerna är för ett enat Spanien.”

PP bestraffat

Ciudadans framgång skedde framförallt på bekostnad av det spanska regeringspartiet PP som gjorde sitt sämsta katalanska val någonsin. PP, vars rötter finns i Francoregimen, har aldrig varit stora här och betalar nu priset för centralmaktens stenhårda politik gentemot Katalonien. Regionen, eller nationen beroende på vem man frågar, har under den senaste tiden upplevt den mest omskakande tiden sedan diktaturen. Det som började med polisiärt övervåld och drygt 1 000 civila skadade i samband med folkomröstningen den 1 oktober, fortsatte med självständighetsförklaring i det katalanska parlamentet. Den spanska regeringen svarade då med att upphäva det katalanska regionalstyret genom grundlagens omtalade ”artikel 155”. Kort därefter utlyste centralmakten katalanskt nyval.

– Egentligen är det här valet illegitimt eftersom vi hade en vald regering som genomförde en politik med folkligt stöd. Samtidigt känner vi oss tvungna att rösta eftersom vi annars skulle ge bort den politiska makten till unionisterna, säger Úrsula Codina.

Under senhösten utfärdade det spanska rättsväsendet, som enligt EU:s egen bedömning är bland unionens minst rättssäkra, en arresteringsorder på den katalanska regeringen. ”Uppvigling” och ”våldsamt uppror” är några av åtalspunkterna med möjliga fängelsestraff på upp till 30 år. Medan Puigdemont tillsammans med fyra andra regeringsmedlemmar valde att gå i exil i Belgien fängslades övriga regeringsmedlemmar i väntan på rättegång. Flera medier rapporterade om hur de katalanska ministrarna handfängslades under en fyra timmar lång bilfärd för att sedan kläs av nakna vid ankomsten till fängelset. En internationell arresteringsorder riktades också mot Puigdemont, som lät en belgisk domstol hantera hans fall. Till skillnad

från sin motsvarighet i Spanien såg den belgiska domaren ingen anledning till fängelse i väntan på rättegång. Kort därefter drog den spanske domaren tillbaka sin internationella arresteringsorder vilket enligt kritikerna beror på rädsla för hur det egna systemet ska framstå utomlands. Den nationella ordern kvarstår dock och Puigdemont såväl som ministrarna kommer att arresteras vid återkomst till Spanien.

Fortsatt dödläge

Medan självständighetssidan beskriver situationen som politisk förföljelse hävdar unionisterna att de berörda är kriminella som råkar vara politiker. Arrimadas har uttryckt att Puigdemont befinner sig i ett "Matrix" där han tror att han fortfarande är president trots att självständighetsrörelsen befinner sig utanför lagens gränser. Vid en presskonferens den 30 december sa hon att: "Puigdemont verkar tro att han kan vara president via Internet, WhatsApp eller Skype."

Valresultatet bidrog dock inte till att bryta dödläget. Spaniens premiärminister Mariano Rajoy hänvisar nu återkommande till att "artikel 155" kommer att vara aktiv så länge den katalanska regeringen har en "antikonstitutionell hållning". Puigdemont, som höll sitt nyårstal via länk från Bryssel, har föreslagit att träffa Rajoy utanför Spaniens gränser för förhandling. Detta har avvisats av den senare som har utlyst samling i det katalanska parlamentet den 17 januari. Något som i dagsläget verkar osannolikt. Ovisshet genomsyrar således det politiska läget i Katalonien.

– Känslan är att vad som helst kan hända. Hösten har varit upprivande och jag hoppas att de hittar en lösning. Den enda legitima presidentkandidaten som valts av det katalanska folket är Puigdemont, men han tillåts absurt nog inte komma hem, säger Úrsula Codina till Flamman.

Offensiv

Katalonien: Massivt nederlag för PP

Esquerra Revolucionaria (CWI i Katalonien)

Offensiv 9/12 2018

Rajoy och hans parti PP gick på pumpen i det katalanska valet.

Valet i Katalonien den 21 december blev ett massivt nederlag för PP-regeringen i Madrid och dess allierade bakom repressionen mot katalanerna.

Högerpartiet PP tappade närmare hälften av rösterna jämfört med 2015 och behöll bara tre av sina tidigare 11 mandat i parlamentet.

Kapitalistiska media försökte tona ner nederlaget genom att tala om en ”seger” för Ciudadanos (ett spansk-nationalistiskt högerparti). Men de två stora självständighetspartierna, Junts per Catalunya (den lista som toppades av den katalanska presidenten Puigdemont) och ERC, fick tillsammans 800 000 fler röster än Ciudadanos.

Resultatet är än mer anmärkningsvärt med tanke på repressionen och den massiva kampanjen inför valet. Den spanska konstitutionens paragraf 155, som upphävde Kataloniens autonomi, infördes samtidigt som ledare för folkomröstningen den 1 oktober och i självständighetspartierna hade fängslats med hot om långa straff. Storföretag har beslutat sig för att lämna Katalonien och hotat med ekonomisk kollaps.

Trots detta innebar valet en ny imponerande mobilisering av samma folkmassor som utsattes för batonger och gummikulor den 1 oktober. Över två miljoner har på nytt visat att de inte tänker låta sig tystas, att de vill bryta med den repressiva regim som upprättades 1978 och tänker fortsätta kampen för en katalansk republik som garanterar reella sociala förbättringar och förändringar.

Ciudadanos och dess ledare Ines Arrimadas vann 300 000 röster från PP och Socialistpartiet (PSC) genom att demagogiskt tala om de sociala problemen och varna för att ett oberoende skulle leda till en ekonomisk mardröm. De vädjade till de många i Katalonien som har sitt ursprung i andra delar av den spanska staten. Det betydde att de vann högerväljare, men också arbetare från det ”röda bältet” runt Barcelona och Tarragona – de som har drabbats av den ekonomiska krisen och svikits av de fackliga ledare som inte har tagit strid.

Otroligt nog valde ledningarna för Catalunya en Comu (en gemensam valsedel för Podemos och Förenade Vänstern, IU) och Unidos Podemos (en spansk valallians) att inte göra kampen mot det reaktionära monarkistiska blocket till huvudfråga i valet. Istället jämförde de regeringen i Madrid med ledarna för den massrörelse som starkast utmanade regimen från 1978. De vägrade till och med att fördöma regimen för de politiska fångarna eller kräva att de skulle släppas.

Om de istället hade gett sitt stöd till en katalansk republik, kopplat till kampen mot PP-korruptionen och till försvar för ett socialistiskt program, skulle PP-regeringen ha kunnat fällas.

Vänsterpartiet CUP tappade röster och mandat, trots att dess aktivister spelade en nyckelroll vid folkomröstningen den 1 oktober och i de lokala försvarskommittéerna, CDR. Men CUP fick nu betala för sitt tidigare stöd till borgerliga katalanska regeringar, inklusive nedskärningar.

Vad som kommer att hända nu är svårbedömt. Men här är några drag: Ciudadanos kan följa upp denna seger med att utmana PP i hela den spanska staten. PP kommer därför att fortsätta repressionen mot Katalonien, inklusive rättegångar mot katalanska ledare. De kommer inte att acceptera Puigdemont som ledare i Katalonien.

Att Unidos Podemos misslyckades, på grund av oförståelse för den nationella frågans betydelse för att förändra samhället och eftergifter till spansk nationalism, kan leda till en nedgång för Podemos.

Den politiska och sociala krisen i Katalonien fortsätter och skärps, eftersom folkets legitima krav inte kommer att uppfyllas.

Det viktigaste nu är att de sociala rörelserna och de partier som har drivit kampen framåt

återupptar mobiliseringarna på gatorna. Det är uppgiften för CUP, Som Alternativa (formationen runt Alberto Dante Fachin som tvingades ut ur Podemos för sitt stöd till rörelsen), CDR-kommittéerna och alla aktivister och organisationer som står för en kämpande vänster.

Läs mer på CWI:s hemsida, socialistworld.net.

Revolution

Valet i Katalonien: Rajoys strategi har lidit nederlag

Jorge Martin

Revolution 22/12 2017

Valet i Katalonien den 21 december är ett förkrossande nederlag för den spanska regeringens strategi: att krossa självständighetsrörelsen genom att införa direktstyre. Högerpartiet PP, det parti som regerar i Spanien, har reducerats till tre mandat i det katalanska parlamentet och självständighetsblocket har återigen vunnit majoritet.

Det katalanska valet ägde rum under exceptionella förhållanden. Till att börja med utlystes det av den spanska regeringen efter att den hade avsatt den katalanska regeringen och upplöst det katalanska parlamentet genom att använda konstitutionens artikel 155. Det uttalade målet för de partier som stödde agerandet – det regerande högerorienterade Partido Popular (PP) och deras underhuggare i det liberala Ciudadanos, samt det ”socialdemokratiska” PSOE – var att etablera en ”konstitutionell regering” i Katalonien och bevisa att självständighetsblocket saknade majoritetens stöd.

För att uppnå detta mål använde de alla tillgängliga medel. Åtta framstående kandidater för självständighetspartierna sitter antingen fängslade eller är i exil. Detta inkluderar Kataloniens president Puigdemont, som var kandidat för Junts per Catalunya (JuntsxCat, ung. Tillammans för Katalonien). Nummer två på JuntsxCats lista, tillika ledaren för ANC (Assemblea Nacional Catalana), Jordi Sánchez, sitter häktad i ett spanskt fängelse, anklagad för uppvigling. Ledaren för ERC (Katalanska republikanska vänstern, mitten-vänster-nationalistiskt) Oriol Junqueras, sitter också häktad, anklagad för upplopp och uppvigling. Varendra en av dem hindrades från att medverka i valkampanjen och straffades av fängelsemyndigheterna för att ha smugglat ut budskap, som lästes eller spelades upp under valmöten.

Ökade politiska motsättningar ledde till ett valdeltagande på 81,94 procent. Detta är ett rekord, inte bara i ett val till det katalanska parlamentet, utan är också ett högre resultat än i något tidigare val till det spanska parlamentet, både för Katalonien och Spanien som helhet.

Ett slag mot 1978 års regim

Trots alla småaktiga restriktioner på demokratiska rättigheter som infördes under valkampanjen, och det faktum att de katalanska institutionerna står under direktstyre från Madrid, har de katalanska väljarna utdelat ett hårt slag mot det ”konstitutionella blocket” – regimen från 1978 – som inte uppnådde sina mål.

Självständighetsblocket vann återigen majoritet med 70 mandat (68 krävs) och samma andel av rösterna (47,5 procent) som 2015, men den här gången baserat på ett större valdeltagande. Blocket som stödjer sig på artikel 155 lyckades vinna 57 mandat med 43,5 procent av rösterna, en viss ökning från 2015 års resultat (52 mandat med 41,62 procent av rösterna ifall Unió inkluderas, som inte fick några mandat). Summan av alla röster för JuntsxCat, ERC och CUP är över 2.060.000, vilket är omkring 100.000 fler än 2015.

Inom självständighetsblocket lyckades JuntsxCat att få något fler röster (21,65 procent) än ERC (21,39 procent). Men det var ändå det sämsta resultat för de partier som ingår i JuntsxCats personvalslista, vilket återspeglar arvet av det borgerligt nationalistiska katalanska

partiet CDC.

ERC gjorde sitt bästa valresultat någonsin men det tyngdes ned av det faktum att alla opinionsundersökningar hade förutsett att de utan ansträngning skulle gå om sina tidigare koalitionspartners. Det blev inte så. Puigdemont spelade sina kort rätt, övergav sitt eget parti och grundade en ”bred lista”, som han benämnde som ”presidentens lista”. Genom att använda ett mer offensivt språk och hänvisa till sin legitimitet som katalansk president som blivit avsatt av den spanska regimen, lyckades han överrumpla och slå ERC med knapp marginal.

Det antikapitalistiska partiet för självständighet, CUP, fick ett dåligt resultat: 4,45 procent av rösterna och endast 4 mandat. I valet 2015 fick de 8,21 procent och 10 mandat. Partiet drev en väldigt bra och stridbar kampanj där de krävde ett försvar av den katalanska republiken och av mandatet från folkomröstningen i oktober, och kopplade detta till frågan om att vinna och försvara sociala rättigheter och pratade öppet om socialism och internationalism.

Men dessa styrkor i CUP:s kampanj tyngdes ned av ett antal faktorer. För det första, minnet av deras tidigare misstag i att stödja koalitionen JxSí och dess nedskärningsbudget. För det andra, det faktum att många av rösterna från 2015 kom från ERC-anhängare som inte ville stödja JxSí och som nu gått tillbaka till ERC. För det tredje, och kanske det viktigaste, visade CUP inte tillräckligt tydligt att de erbjöd ett alternativt ledarskap under de kritiska händelserna i Katalonien i oktober.

Artikel-155-blocket

Inom blocket som står bakom artikel 155 har det i Spanien regerande Partido Popular fått sitt sämsta valresultat i Katalonien någonsin och kommit sist av alla sju partier med bara tre mandat i det katalanska parlamentet och knappt 4 procent av rösterna. Det har varit en fullständig kollaps. I valet 2015 fick PP elva mandat och 8,5 procent av rösterna. PP försökte att locka till sig de reaktionära och spansk-nationalistiska rösterna genom att ta åt sig hela äran för att ha ”halshuggit självständighetspartierna”, som den spanska regeringens vicepresident Saenz de Santamaría uttryckte det. Men på detta område överträffades partiet av sin koalitionspartner och underhuggare Ciudadanos, som nu kommer att kräva sin bit av kakan.

Det ökade stödet för det extremt liberala och spansk-chauvinistiska Ciudadanos i tidigare vänsterfästen och arbetarområden och -städer är oroande. Ciudadanos kom på första plats med 25 procent av rösterna och fick 37 mandat (en uppgång från tidigare 18 procent och 25 mandat) genom att ta hälften av Partido Populärs röster, samt mobilisera ett skikt av folk som tidigare inte röstat.

Ciudadanos vann i tre av de fyra provinshuvudstäderna och även i många av de större städerna (Barcelona, Hospitalet, Badalona, Santa Coloma, el Prat, Cornellá, Sant Boi, Rubí, Sabadell och Terrassa) som har en vänstertradition och i de flesta fall styrs av vänstern eller av det Katalanska Socialistpartiet PSC.

I en situation av ökade motsättningar längs identitetsfrågor, lyckades Ciudadanos demagogiskt koppla ihop spansk nationalism med sociala frågor. Detta fenomen kan bara bekämpas med en politik baserad på klass, som sätter arbetarklassens intressen först.

Mariano Rajoy och PP fick sitt sämsta valresultat någonsin i Katalonien. Foto: Flickr, EPPSlutligen gjorde Cec-PODEM (Koalition mellan Podemos och Catalunya en Comú) – som varken passar in i självständighetsblocket eller det ”konstitutionella” blocket – ett dåligt valresultat. Valkoalitionen tappade 1,5 procentenheter och tre mandat från ett redan svagt resultat år 2015. Försöket att hålla sig neutral i den katalanska konflikten genom att skylla på båda sidor var lika med att förlora sina röster till båda lägren.

Podemos och Cec befinner sig långt ifrån deras forna glans för bara två år sedan, när de framställde sig som representanter för en tydlig brytning med 1978 års regim och ned-

skärningspolitiken. Nu beklagar de ”upplösningen av 1978-pakten” och strävar efter att förvalta systemet inom dess ramar. Deras huvudkritik mot självständighetsomröstningen i oktober är att den ”inte hade några garantier” och att den var ”unilateral” (inte överenskommen med den spanska regeringen).

Massornas styrka

Självständighetsblockets seger är ett slag mot Rajoys regering och den spanska regimen i sin helhet. Vill du veta vem som förlorade bör du lyssna på ledaren för det katalanska PP, den hatade och främlingsfientlige García Albiol:

”Idag är en dålig dag för PP men också för Kataloniens framtid. Vi är väldigt oroad över Kataloniens politiska och sociala framtid med en majoritet i parlamentet som är för självständighet.”

Detta betyder inte att självständighetspartierna har en lätt uppgift framför sig i att bilda en ny regering. Både JuntsxCat och ERC har redan lämnat varje tanke på att vidta unilaterala åtgärder för en katalansk republik. Den spanska presidenten Rajoy har redan varnat att om de gör det, så kommer han att använda sig av artikel 155 igen (som i vilket fall som helst redan gäller).

Valets mycket exceptionella karaktär visas av det faktum att om inte de valda representanter som fortfarande är fängslade eller i exil (åtta totalt) tillåts inta sina mandat, så kommer självständighetsblockets majoritet att gå upp i rök. På själva valdagen deklarerade de spanska myndigheterna att utredningen om anklagelserna om uppvigling och upplopp har utökats till att inkludera dem som organiserat massdemonstrationerna på Kataloniens nationaldag åren 2012–2017, såväl som ett antal framstående katalanska politiker, parlamentariker och andra som var närvarande under protesterna den 20 september mot den spanska polisens räder.

CUP hade en dålig natt, partiet kan bara gå framåt genom att vinna över den republikanska rörelsen med ett radikalt budskap: för självständighet, för socialism, mot 1978 års regim. Foto: CUP Innan valet sade CUP att de inte skulle tillåta att deras röster skulle användas för att bilda någon form av regering som inte fullt ut ställer sig bakom proklamationen av en katalansk republik den 27 oktober. CUP kommer nu att hamna under stor press för att göra eftergifter och tillåta Puigdemont att återvända som president. Partiet borde stå emot denna press och ta lärdom av sina tidigare misstag.

Tidigare gjorde CUP eftergifter till JxSí i utbyte mot att självständighetsomröstningen skulle

sammankallas och ett löfte om att respektera resultatet av omröstningen. I sanningens ögonblick blev det klart att varken politikerna i ERC eller PDECAT (Kataloniens Demokratiska Parti) var särskilt intresserade av att fullfölja detta. De gick längre än de först tänkt sig, på grund av pressen från massorna och den spanska statens vägran att göra några som helst eftergifter.

Faktum är att de huvudsakliga lärdomarna från händelser i Katalonien under oktober är att varje framgång som nåtts var ett direkt resultat av massornas ingripande. Allt retirerande, vacklande och all obeslutsamhet ägde rum när JxSf:s politiker tilläts ta beslut och planera ”smarta” manövrer bakom stängda dörrar.

Nu när valen är över är det nödvändigt att göra en seriös utvärdering av de extraordinära händelserna de senaste månaderna. Vi anser att lärdomen från detta är att kampen för en katalansk republik endast kan lyckas om det är en revolutionär kamp mot 1978 års regim, tydligt kopplad till kampen för socialism.

Detta kan bara genomföras om CUP tar sig an uppgiften att vinna över en majoritet av den republikanska rörelsen till ett sådant perspektiv. Det innebär att stödja sig på arbetarklassen, den organiserade kamp som förs av Kommittéerna för republikens försvar (CDR), och öppet utmana de borgerliga och småborgerliga politiker vars vacklande har hindrat rörelsen från att gå framåt.